ХАЛҚПАРВАР, ЮРТПАРВАР, ФИДОЙИ ИНСОНЛАР – ЭНГ МУНОСИБ НОМЗОДЛАРДИР!

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 24 ноябр чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 232 (2270)

САЙЛОВДА ФАОЛЛИК – АСЛ ВАТАНПАРВАРЛИКДИР

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Сайловолди жараёнини ўрганиш мақсадида мамлакатимизга келган элчи Мадлен Вилкинс бошчилигидаги Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти (ЕХҲТ) делегацияси мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди.

Делегация аъзолари Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясида бўлдилар. Учрашувда мазкур комиссия раиси Н.Комилов билан делегация аъзолари ўртасида сайловлар жараёнига доир масалалар хусусида суҳбат бўлиб ўтди.

Учрашув сўнггида халқаро ташкилот вакилларининг қизиқтирган саволларига жавоб қайтарилди.

(ЎзА)

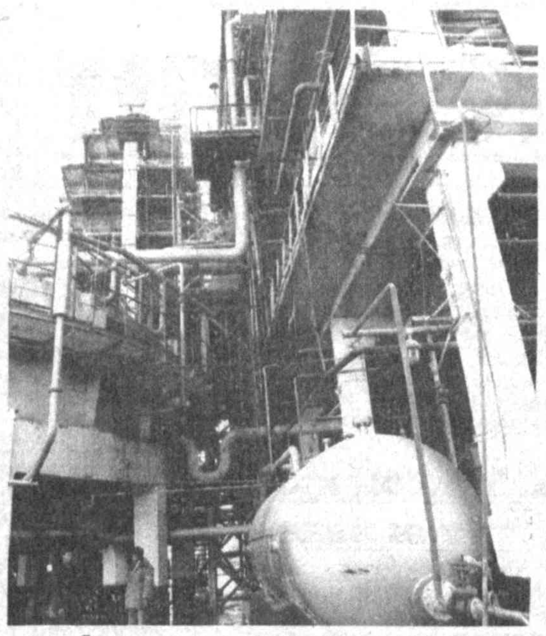

Косон ёғ-экстракция очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти жамоаси ҳар бир соҳада тежамкорликка катта эътибор бермоқда. Ҳозир жамиятда бир кеча-кундузда 700 тонна атрофида чигит қайта ишланяпти. Цехларнинг сифатли таъмирдан чиқарилгани, янги замонавий технология қўлланилаётгани ҳамда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш қўшимча цехларининг ишга туширилиши олинаётган соф фойда миқдорини оширяпти.

Айтиш керакки, жамиятда шу пайтгача корбониддан фойдаланилмас эди. Жорий йилдан бошлаб чигит кунжарасига корбонид билан ишлов берила бошланди. Бу эса кунжара таркибидаги барча заҳарли моддаларнинг йўқотилишига олиб келди. Биргина шу усулдан фойдаланиш жамиятга 11 миллион 506 минг сўм соф фойда келтирди. Янги технология асосида иш юритилиши натижасида ўн ой мобайнида ўтган йилги шу муддатга нисбатан 293 тонна қимматбаҳо экстробензин тежалди ва 12 миллион 824 минг сўм соф фойда олинди.

СУРАТЛАРДА: Косон ёғ-экстракция, очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти цехи кўриниши; хўжалик совуни ишлаб чиқариш цехи навбатчи технологи Руҳиддин Арабов иш устида.

Шомурод ШАРОПОВ (ЎзА) олган суратлар.

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

23 ноябр куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга Венгриянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Энрё Кешкен ишонч ёрлиғини топширди.

Давлатимиз раҳбари Венгрия элчисини масъулиятли ва шарафли лавозимга тайинлангани билан қутлар экан, унга элчилик фаолиятида муваффақият тилади.

— Ўзбекистон билан Венгрия ўртасида азалий яқинлик бор, — деди Ислом Каримов ўзаро суҳбат чоғида. — Бу муштаракликни айниқса урф-одатларимизда кўриш мумкин. Венгрларнинг қадимий аждодлари — хунларнинг ватани Туронзамин ҳисобланади.

Президент тарихий илдизлари туташ бўлган икки халқ ўртасида бугун ҳам дўстлик ва ҳамкорлик ришталари янада мустаҳкамланиб бораётганидан мамнуният изҳор этди.

Энрё Кешкен самимий табрик учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдирар экан, Ўзбекистон — Венгрия муносабатларини янада ривожлантириш ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшажаклигини таъкидлади.

* * *

Президент Ислом Каримовга Ирландиянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Дэвид Донохью ҳам ишонч ёрлиғини топширди.

Ирландия билан Ўзбекистон ўртасидаги дипломатик муносабатлар ўрнатилганига ҳали кўп бўлмаган эса-да, ўзаро ҳамкорлик алоқалари ривожланиб бораётир. Мулоқот чоғида Юртбошимиз ва Дэвид Донохью икки давлат ўртасидаги ҳамкорлик истиқболлари тўғрисида фикр алмашди.

— Ўзбекистон Ирландияга алоҳида ҳурмат билан қарайди, — деди Президентимиз. — Ирландия билан Ўзбекистон орасида масофа узоқ бўлса-да, ўзаро туташ нуқталар талайгина. Яъни, кўпгина ҳаво йўлларимиз Ирландия орқали ўтишини таъкидлаш жоиз. Ўйлайманки, ўзаро шериклик бундан кейин янада ривожланади.

Ирландия элчиси қабул ва самимий тилаклар учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдирди.

* * *

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Россиянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Дмитрий Рюриковдан ишонч ёрлиғини қабул қилиб олди.

Мамлакатимиз раҳбари Дмитрий Рюриковни янги лавозим билан табриклар экан, Ўзбекистон — Россия муносабатлари негизида дўстлик, биродарлик ва тенглик тамойилларига асосланган ўзаро ҳамкорлик ётганини таъкидлади. Суҳбат чоғида ана шу ҳамкорликни янада кенгайтириш икки томон учун бирдек манфаатли экани қайд этилди.

Ўз навбатида Россия элчиси ҳам Ислом Каримовга миннатдорлик сўзларини айтар экан, Россия билан Ўзбекистон ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш учун имкон борича ўз ҳиссасини қўшишини билдирди.

(ЎзА)

ОЙДИН КЕЛАЖАК ЙЎЛИ

Биринчи мақола

1. Ким эдик, ким бўлдик!

Улуғ адибимиз Абдулла Қодирий мозийга қайтиб иш кўрмак хайрлидир, дейди. Кеча биз ким эдик, бугун ким бўлдик? Саксонинчи йилларда бутун бир халқни ўғри, муттаҳамга чиқаришгани, «ўзбеклар иши» деган айблов, «қама-қама»лар ёдингиздадир? Аскарликка кетган йигитларнинг «темир тобут»да келганлари-чи?

Фарғона воқеалари-чи?

Бугун саксон ёшга тўлган қизилтепалик кекса ўқитувчи Худойназар Жумаев ўтмиш ҳақида гап кетса, ота-онасига эргашиб Сибир сургунларида бўлгани, чеккан азоб-уқубатлари ҳақида ҳасрат қилади. «Ота-онамнинг қулоқ қилиниши келтирган ситам яқин-яқингача хонадонимизни тарк этган эмас! — дейди у. — Оллоҳга шукр, истиқлолга чиққач, эмин-эркин яшаш нима, англадик. Тўйлар, хурсандчиликлар умримизга умр қўшмоқда!».

Ҳа, кечмиш ситамлари ҳеч кимнинг хотирасидан ўчгани йўқ. Зеро, бу ёруғ кунлар осонликча қўлга киритилган эмас! Қанча қурбонлар берилган...

Кеча биз ким эдик? Бугун ким бўлдик?

Истиқлолдан кейин ўтган йилларга шу нуқтаи назардан қарайдиган бўлсак, бу давр маънавий, руҳий юксалиш, қуриш, яратиш даври бўлганлигини идрок этамиз. Буни ҳаётнинг, ўзгаришларнинг ўзи кўрсатиб турибди.

2. Бу йўллар кўп қадим йўллар...

Тарихчилар «Буюк ипак йўли» Работи Маликдан ўтганлигига гувоҳлик беришади. Бу манзилда соҳибқирон Амир Темур нафас ростлаган, сўнг ғанимга ҳамла қилиб, тутдай тўккан.

Бежиз биз гапни тарих каби қадим йўллардан бошламадик. Чунки кишининг кўнгли тилаган манзилга олиб борувчи йўлдир. Шунинг учун ҳам боболар «йўл қурмоқнинг, кўприк солмоқнинг савоби бекиёс», деб айтишади.

Истиқлол йилларида Навоий вилоятида янги йўллар қуриш, эски йўлларни замонавий талаб даражасида кенгайтириш, таъмирлашга алоҳида эътибор қаратилди. Фақат шу йилнинг ўтган тўққиз ойида 1366,6 километр йўл кенгайтирилди ва таъмирланди, 25,2 километр янги йўл барпо этилди. Истиқлол даврида эса жами 53,2 километр янги йўл қурилди, 4601,2 километр йўл эса замонавий талаб даражасига келтирилди.

Бугун сиз Қизилтепада, Навоий ва Зарафшон, Нурота шаҳарларида бўлсангиз, кўчалар кенгайтирилиб, йўлни иҳоталовчи айиргичлар қўйилганлигини, йўл ўртаси кўркам гулзорга айлантирилганлигини, йўлнинг икки тарафида эса манзарали дарахт ниҳоллари киприкдек тизилиб турганлигининг шоҳиди бўласиз. Кўзингиз қувонади.

Инсон нима учун яшайди? Ҳаётнинг маъноси нима?

Ҳар бир одам ўзимдан бир из қолдирсам, болаларим яхши одам бўлса, уларнинг бахтини кўрсам, ёққан чироғим ўчмаса, дейди.

Фарзанднинг бахти эса, уйдан бошланади.

Файзли оиладан фариштали инсонлар етишиб чиқади.

Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг ўтган сессиясида Йўлбошчимиз Ислом Каримов Навоий тумани кўчаларини ободонлаштириш, маҳаллаларга файз киритиш лозимлигини алоҳида уқтириб ўтган эди. Куюниб илгари сурилган бу фикр навоийликларни лоқайд қолдирмади. Улар енг шимариб ишга киришди. Бугун ана шу кўчалардан ўтган одамнинг бир ғайратига ўн ғайрат қўшилади. Кенг, равон йўл. Йўл четида, бетон ариқ, ариқ бўйида гулзор учун жой ҳозирланмоқда. Ундан нарида эса, пиёдалар учун кўркам йўлак ётқизилмоқда.

Тарихий Кармана номини тиклаш, Навоий шаҳри таркибида Кармана туманини ташкил этиш, тумандаги осори атиқаларни асраб-авайлаш ҳақидаги Президент Фармони карманаликларнинг бир ғайратига ўн ғайрат қўшди.

Йўлчи Садриддин Ибодовнинг айтишича, ҳозир Кармананинг марказий кўчалари қайтадан «тартибга келтирилмоқда». Йўллар «тушурилмоқда».

(Давоми 2-бетда).

САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНИ

Сайлов бюллетени сайлов кампаниясидаги энг асосий ҳужжат бўлиб, сайлов бюллетенларини тайёрлаш ва сайлов участкаларига етказиб бериш сайловга тайёргарлик кўришдаги энг масъулиятли ва муҳим ишлардан биридир.

Шу муносабат билан нималарга эътибор бермоқ керак?

Маълумки, Олий Мажлис депутатлари сайловига доир сайлов бюллетенларининг шаклини Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари сайловига доир сайлов бюллетенлари шаклини эса тегишли ҳудудий сайлов комиссияси тасдиқлайди. Сайлов бюллетенларининг матни тегишли округ сайлов комиссияси томонидан тасдиқланади.

Шуни ҳисобга олиш керакки, сайлов бюллетенига ушбу округ бўйича рўйхатга олинган барча депутатликка номзодларнинг фамилияси, исми, отасининг исми алифбо тартибида киритилиб, уларнинг туғилган йили, партияга мансублиги, эгаллаб турган лавозими (машғулотининг тури) ва уларни депутатликка номзод этиб кўрсатган органнинг номи кўрсатилади.

Бюллетенлар давлат тилида, шунингдек, Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиясининг, тегишли вилоят, туман, шаҳар сайлов комиссиясининг қарорига биноан сайлов округи аҳолисининг кўпчилиги муомала қиладиган тилларда нашр этилади.

Сайлов бюллетенларининг босиладиган нусхаси сонини сайловчилар сонига қараб белгилаш, шунингдек, озгина заҳирага эга бўлиш тавсия этилади. Лекин сайлов бюллетенларининг умумий сони сайлов округи бўйича сайловчиларнинг рўйхатларига киритилган сайловчилар сонидан ярим фоиздан кўп бўлиши мумкин эмас.

Сайлов комиссиялари бюллетенлар нашр этиладиган босмахонани олдиндан аниқлаб қўйишлари, буюртмалар беришлари, бунинг учун керакли миқдорда қоғоз билан таъминлаш, кўрсатилган хизматлар учун ҳақ тўлаш масалаларини ҳал этишлари ҳамда сайлов бюллетенлари ўз вақтида ва сифатли тайёрланиши устидан назорат ўрнатишлари лозим.

Бюллетенда хато қилиб қўйилиши ёки унга номзод тўғрисидаги маълумотлар нотўғри киритилиши эҳтимолини, шунингдек, сайлов тўғрисидаги қонунда назарда тутилган такрорий овоз бериш эҳтимолини ҳам эътиборга олиб, заҳирада озроқ қоғоз сақлаб туришни ҳам назарда тутмоқ даркор.

Сайлов тўғрисидаги қонунга мувофиқ участка сайлов комиссияларини сайлов бюллетенлари билан округ сайлов комиссиялари таъминлайди. Шуни унутмаслик лозимки, сайлов бюллетенлари сайлов участкаларига кечи билан сайловга уч кун қолганида, яъни 2 декабрга қадар етказиб берилиши зарур. Сайлов бюллетенлари участка комиссияларига қатъий ҳисоб асосида санаб берилади.

Округ комиссиялари ҳудудий сайлов комиссиялари билан биргаликда бюллетенларни участка сайлов комиссияларига етказиб бериш тартибини сайлов участкаларининг олислиги, алоқа, транспорт воситалари бор-йўқлигини, шунингдек, бошқа хусусиятларни ҳисобга олган ҳолда олдиндан ишлаб чиқиши лозим. Бюллетенларнинг берилганлиги ва олинганлигини тегишли округ ва участка сайлов комиссияларининг раиси ёки раис ўринбосари ёхуд котиби ўз имзоси билан тасдиқлайди.

Сайлов бюллетенининг ўнг томони юқори бурчагига участка сайлов комиссиясининг икки аъзоси имзо қўяди, имзолар муҳр билан тасдиқланади. Шуни ёддан чиқармаслик жоизки, сайлов комиссияси томонидан тасдиқланмаган сайлов бюллетенлари овозларни санаб чиқишда ҳисобга олинмайди.

Сайлов куни участка сайлов комиссиясининг раиси сайлов бюллетенларини сайлов комиссияси аъзолари ўртасида тақсимлайди. Бюллетенларнинг умумий сони алоҳида ҳужжат билан расмийлаштирилади.

Сайлов участкасида бюллетенларни сақлаш участка сайлов комиссиясининг зиммасига юкланади. Сайлов бюллетенлари ёпиб муҳрлаб қўйиладиган сейфларда ва ёнмайдиган сандиқларда (шкафларда) сақланмоғи лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Котибиятининг Назорат-ахборот бўлими.

ҲАМКОРЛИК ҚИРРАЛАРИ

Мамлакатимизда амалга оширилаётган туб иқтисодий ислоҳотларнинг асосий йўналишларидан бири — республикамиз корхоналарининг экспорт салоҳиятини ошириш, халқаро бозорда мустаҳкам ўрин эгаллаш ва пировард натижада мамлакатимиз иқтисодий қудратини юксалтиришга қаратилгандир. Зеро, экспорт ҳар қандай давлат иқтисодида бош устунлардан бири ҳисобланади. Бу ўринда маҳсулот, ускуна ва технологиялар экспортининг самарали механизмларини яратиш муҳим аҳамият касб этади.

Айтиш жоизки, Ўзбекистон экспорт имкониятларининг ортишидан Ғарбдаги йирик иқтисодий давлатлар, шу жумладан Германия ҳам манфаатдор. У ерда катта иқтисодий имкониятларга эга мамлакат билангина самарали ҳамкорликни йўлга қўйиш мумкинлигини яхши тушунишади. Айнан шу боис, Германия техник ҳамкорлик жамияти (GTZ) томонидан Ўзбекистонда амалга оширилаётган асосий лойиҳалардан бири "Экспортни ривожлантиришга кўмаклашиш" деб номланади.

ГТЦ Ўзбекистонда Республика Вазирлар Маҳкамаси билан яқин ҳамкорликда иш олиб бориб, ҳукуматимиз томонидан устувор деб ҳисобланган соҳаларда ўз лойиҳаларини амалга оширмоқда. Ҳозир унинг бундай лойиҳалари сони 19 тага етди ва бештаси муваффақиятли якунланди. Улар бошланғич касб-ҳунар таълими, қишлоқ хўжалиги ресурсларини асраш, оилани режалаштириш, кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга, ўқув банкини ташкил этишга, фаолият кўрсатаётган валюта ва қимматли қоғозлар биржаларини ривожлантириш, Беруний номидаги шарқшунослик институтида сақланаётган қўлёзмаларни каталоглаштиришга кўмаклашиш, Давлат божхона қўмитаси, Олий хўжалик судига консультациялар беришдан, аудит соҳасидаги консультациялардан иборат лойиҳалардир.

Куни кеча Тошкентда ГТЦ ҳамда Германия Тикланиш кредит банки (KfW)нинг янги офиси иш бошлади. Унинг тантанали очилиш маросимида сўзга чиққан Германия ва Ўзбекистон ҳукуматлари вакиллари мазкур ташкилотлар мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтиришга ҳисса қўшишини таъкидладилар.

Маросимда Германиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Райнхарт Биндзайл иштирок этди.

Б. УСМОНОВ, ЎзА мухбири.

Ижтимоий бурч

Номзодга овоз берганда

сайланажак депутатларимиз орқали жамият ва давлат ишларини бошқаришда иштирок этиш ҳуқуқимиз масъулиятини эсдан чиқармайлик

Сайловлар яқинлашган сари ҳар куни фуқароларимиз матбуот, телевидение орқали "ҳалол, адолатли, фидойи, халқни ўйлайдиган" номзодлар учун овоз беришларини тобора кўпроқ таъкидламоқдалар. Бундай фазилатли инсонлар, албатта, фидойи, халқпарвар бўлади. Депутат учун бу хислатлар етарлимикан? Эртага ўша "ҳалол, адолатли, фидойи, халқни ўйлайдиган номзод"нинг депутат бўлгач, мамлакатимизнинг ижтимоий, иқтисодий, сиёсий ҳаётига оид қонунларни қабул қилишдек масъулиятли вазифани бажаришга ақл-идроки, тафаккури етмаса-чи?

"Ҳалол бўлмоқ учун кўнгил мурувватига доно ақлни ҳам уйғунлаштирмоқ даркор. Кимдаки табиатнинг бу икки инъоми бирга қўшилган экан, у ҳамиша ижтимоий манфаат чироғини ўзига раҳнамо деб билади". Виждон эркинлиги тарафдори бўлган француз файласуфи Гельвецийнинг бу теран сўзлари айнан ҳозир, бизга қарата айтилганга ўхшайди.

Биз сайловчилар, баъзан номзодлар ҳам, Парламентнинг энг асосий вазифасини унутмасак ҳам, урғуни бошқа томонга бераётганга ўхшаймиз. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси 76-моддасида ***"Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси олий давлат вакиллик органи бўлиб, қонун чиқарувчи ҳокимиятни амалга оширади"*** дейилган. Жорий йилнинг 5 декабр куни давлатимизнинг қонун чиқарувчи органига ўз вакилларимизни сайлаймиз. Демак, бизнинг Парламентдаги вакилимиз қайси қўмитада, қандай масалалар бўйича фаолият кўрсатишини, бунинг учун унинг интеллектуал салоҳияти, касб маҳорати, тафаккури, малакаси қандай даражада эканлигини билмай туриб овоз беришимиз ўзимизнинг эртанги кунимизни ўйламай кўр-кўрона ташлаган қадамимиз бўлади. Албатта, ўз номзодини депутатликка қўйган шахс ёки маълум номзодни тавсия этган партия, ташкилотлар сайловда "ютиб чиқиш"га интилади. Шунинг учун ҳозирги даврнинг бу сиёсий масаласи ҳар бир сайловчининг инсонийлик ва фуқаролик бурчини қандай тушунишии, виждон амри билан иш кўрмоғига боғлиқдир.

Ўтган йилларда "Энг илғор теримчи", "Илғор сут соғувчи", "Илғор механизатор"... ларни сайлаганлигимизни бугун хижолат билан эслаймиз ҳам. Аммо ҳали-ҳануз "Депутат сифатида қишлоққа газ келтириб берадиган, магазин қуриб берадиган, фалон муаммони ечиб берадиган..." номзодлар ҳам учраб турибди. Бу эса ижтимоий муаммоларни ҳал этишга қаратилган давлат дастурлари номзоднинг ваъдаларисиз ҳам кун тартибида турганлиги, бу соҳада масъул бошқарув органлари, ҳокимликлар фаолият кўрсатаётганлигидан бехабар бўлган айрим кишиларнигина чалғитиши мумкин.

Турли касбдаги, ёшдаги фаол кишиларнинг номзодлари кўрсатилди. Мазкур жараёнда аввалги сайловларга қараганда кўпроқ тадбиркорларнинг вакиллик органларига интилаётганлигини ижобий баҳолаш керак. Лекин уларнинг барчаси ҳам мамлакат келажаги, халқ фаровонлигини таъминлаб берувчи юзлаб ҳужжатларни тайёрлаш даражасидаги иқтисодий билим ва кўникмаларга эгами? Парламент бу — улуғ даргоҳ. Бу даргоҳда халқ ва давлат манфаатларини ҳимоя қилувчи, мамлакат тараққиёти учун хизмат қиладиган қонунларни яратишга қодир юксак маънавиятли тафаккур соҳиблари мажлис қурадилар.

Сайловлар ҳозир кўпгина бошқа мамлакатларда ҳам бўлиб ўтмоқда, ҳокимият вакиллик органларида кўпроқ овозга эга бўлиш учун демократик сайловларга зид бўлган хатти-ҳаракатларни матбуотдан эшитиб турибмиз. Яқинда Россия Либерал демократик партияси томонидан красноярсклик бир тадбиркор Давлат думаси депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган эди. Энди эса ўша номзоднинг катта миқдордаги халқ бойлигини ўғирлаганлиги маълум бўлиб қолди. Номзодга депутатлик ўрни "депутатлик дахлсизлиги" учун керак бўлганлиги бугун очиқ таъкидланмоқда. Шу маънода, бизда ҳам "дахлсизлик" ваколатига эга бўлиш учун югураётганлар йўқмикан, деган мантиқий савол туғилади. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 88-моддасида ***"Олий Мажлис депутати дахлсизлик ҳуқуқидан фойдаланади. У Олий Мажлиснинг розилигисиз жиноий жавобгарликка тортилиши, ҳибсга олиниши ёки суд томонидан бериладиган маъмурий жазога тортилиши мумкин эмас"*** дейилган.

Бу масалада номзодни тавсия этаётган партия ва ташкилотларнинг масъулиятини кучайтирувчи механизмларни ишлаб чиқишга зарурат туғилмоқда. Токи бирорта шахс ўз қилмишларининг жазосидан қочиб, халқни қалқон қилишга ботинмасин.

Олий Мажлис сессияси, қўмиталарнинг йиғилишлари Давлат тили — ўзбек тилида олиб борилади ва унда Ўзбекистон тараққиётига мос, миллий хусусиятларимизга хос бўлган қонунлар қабул қилинади. Миллий тафаккурнинг маҳсули бўлган қонунлар эса ҳаётий бўлади. Олимларимизнинг таъкидлашича миллий тафаккур, энг аввало, она тили асосида шаклланар экан, она тилини унутган кишининг руҳи ҳам ўзгарар экан. Қонунларни ишлаб чиқиш ва муҳокамасида иштирок этадиган, қабул қилинишида овоз берадиган шахс унинг содда, лўнда тилда ифодаланишига эришмоғи керак. Зеро, уни энг оддий одамлар ҳам ёдда тутадиган бўлсин. Айрим номзодларимиз мустақиллигимизнинг тўққизинчи йилида ҳам фикрини, дастурини ўз она тилида баён этишга ожизлик қилаётгани ҳолда, ватанпарварлик ҳақидаги баландпарвоз гапларнинг таъсири қанчалик?

Янги давлатчилик асосларини шакллантириш жараёнида бизда кўплаб қонунлар қабул қилинди. Бу табиий. Ўтиш даври хусусиятлари шуни тақозо қилади. Қонунлар, шубҳасиз Парламентда кўпчилик овоз билан қабул қилинади. Аммо жамият тарихидан маълумки, ижро этилиши қийин бўлган ва тез-тез ўзгариб турадиган ҳаддан ташқари кўп қонунларнинг мавжуд бўлиши ҳам маълум маънода ҳокимиятсизликдан нишонадир. Бизнинг қонун чиқарувчи ҳокимиятимизда қонунлар пухта ишланган, аниқ мақсадларга йўналтирилган бўлиши керак, ана шунда унинг ижроси ҳам аниқ ва тўкис бўлади. Демак, Парламентга жамиятнинг иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ҳаётини ривожлантиришга қаратилган қонунларни қабул қилишга қодир бўлган теран фикрли инсонларни — тафаккур соҳибларини, соҳаларнинг етук мутахассисларини сайлашга масъулмиз. Шундай йўл тутсак, биз Ўзбекистон Республикасининг фуқароси сифатида жамият ва давлат ишларини бошқаришда ўзимизнинг ишончли вакилларимиз орқали иштирок этиш ҳуқуқини суиистеъмол қилмаган бўламиз.

Норқозоқ ҚУВВАТОВ.

САЙЛОВЛАРДА ФАОЛ ИШТИРОКИМИЗ — ЎЗ ТАҚДИРИМИЗГА ФАОЛ МУНОСАБАТИМИЗДИР!

ОЙДИН КЕЛАЖАК ЙЎЛИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Йўлларни «тушуриш» дегани шуни англатадики, кейинги ўттиз йилда йўллар таъмирланавериб, бир-бир ярим метрга кўтарилган, оқибатда уйлар «пастқам» кўриниш ҳосил этган. Йўлдаги ўша қатлам олиб ташлангач, кўчалар бўлакча манзара касб этмоқда.

Айни пайтда эса 2,5 километр узоқликдаги янги ва замонавий йўл қурилди. Бу йўл Самарқанд тарафдан келаётган йўловчиларни тўғри Навоий шаҳрига олиб чиқади. Мақсад — фақат шаҳарга борувчилар манзилини яқин қилишдангина иборат эмас, балки Кармана шаҳрига юк машиналари кириб ўтиши ҳам шу билан бартараф этилди.

Ҳар қандай йўл, ҳар қандай кўчага файзу тароват бағишлайдиган дов-дарахтдир. Навоийиликлар бу масалага лоқайд қараётганлигини Йўлбошчимиз ўз вақтида тўғри кўрсатиб ўтган эди. Шундан кейин ўтган бир йил ичида вилоятда 1000 гектардан ортиқ ерга мевали, манзарали кўчат ўтказилди. Янги ва янги боғ-роғлар барпо этилди. 25000 гектар саксовулзор яратилди.

Бугун Навоий шаҳридан чиқиб, Бухоро томонга йўл олсангиз, нав-ниҳол боғ-роғларни, теракзорларни кўриб, дилингиз яйрайди. Фақат шу йўлнинг икки тарафида 250 гектарлик боғ яратилган, 5460 минг туп мевали, манзарали дов-дарахт экилган.

1120 гектар ерда тераклар шовуллаб кўкка бўй чўзмоқда. Навоийиликлар келаси йилнинг кўкламида 10 миллион тупдан ортиқ дов-дарахт экишга, йўлларнинг икки қанотида, шаҳарларда яшил ҳудудлар яратишга, янги боғлар барпо этишга бел боғлашган.

3. Оби ҳаёт

Албатта, Ватанни яшнатиш, боғу роғга айлантириш ҳақида сўз борар экан, гап айланиб келиб, оби ҳаётга тақалиши муқаррар. Навоий вилояти эса, табиий иқлими жиҳатидан сувга чанқоқ. Ва айни пайтда деҳқончилик қилинадиган ҳудудни оқар сув билан тўлиқ таъминлаш имконияти ҳам йўқ. Шунинг учун кунботар туманлар Аму Бухоро каналидан сув ичади. 17 та йирик сув чиқариш электр насос станциялари пахтазору ғаллазорларни сув билан таъмин этади. Тасаввур қилинг, экин ҳосилга кирган пайтда шуларнинг бири ишламай қолса, нима бўлади? Шунинг учунми, вилоятда сувни бағоят қадрлашади. Яқинда Зарафшон дарёсига бежиз гидроузел қурилмади. Бу гидроузел дарёнинг Навоий ГРЭСидан ўтган сувини кўтариб, юқорига — ўнг қирғоқ каналига узатади ва Навбаҳор тумани экинзорлари обиҳаётдан баҳраманд бўлади.

Сув ва инсон. Сув ва дов-дарахт. Сув ва ҳаёт...

Биз нечундир шу муаммолар ҳақида кам ўйлаймиз. Сувнинг ҳар бир қатрасидан ҳаёт нафаси келиб туришини унутиб қўямиз.

Ўзбекистонни яратганнинг ўзи сийлаган, аммо ҳамиша ҳам шу саховатнинг қадрига етавермаймиз.

Рўйизаминда мўъжизалар кўп. Аммо буларнинг қайси бирини Нурота чашмасига тенглаштириш мумкин? Мен бу сувнинг шифобахш хусусиятлари ҳақида баҳс этмоқчи эмасман. Айтинг-чи, ер юзидаги яна қайси бир шаҳарни биргина чашма сув билан тўлиқ таъмин этади?

Нурота ва унинг атрофидаги бепоён боғу роғлар, экинзорлар, мол-ҳол ва 27 минг аҳоли неча-неча асрлардан буён биргина шу чашма суви билан тирик, шу чашма сувидан қувват олади.

Нуротанинг юрак қони бўлган чашмага, муборак ҳаёт манбаига, ҳазрат Нурота сағанасига, осори атиқаларга, зиёратгоҳга яқин ўтмишда ёт назар билан қаралгани, ташландиқ жойга айлантириб қўйилгани кимга сир?

Бугун сиз бу масканда бўлсангиз, чашма атрофи таъмирланиб, хонақоҳлар қилинганлигини, ободонлаштирилганлигини кўрасиз. Бу ердан зиёратчиларнинг қадами узилмайди.

Бу яшариш, бу эъзоз истиқлол шарофати эмасми?

Олис-яқиндан келган зиёратчилар бу мўътабар жойга ҳайрат кўзи билан боқиб турганлигини кўриб, шунинг ўзи ўзликни таниш, Ватанга муҳаббат эмасми, ахир? — деб ўйлайсиз.

Биз борган пайтда Абай номли мактабнинг «Болауса» ҳаваскорлик ансамбли қизлари шу ерда санъатларини намойиш этаётган экан. Қизлар ўланидаги мунис оҳанглар юракни титратиб ўтади: **«Туғилиб ўсган жеримай...»**

Туғилиб ўсган ер!
Оталардан қолган Ватан!
Сен нечоғлик мўътабарсан!

Сенинг чашмаларинг, ўтган азизларинг, алломаларинг, соҳибжуръат баҳодирларинг ва улардан қолган тарих, қадим обидалар бугун кўзга тўтиё қилинмаяптими? Эъзозланмаяптими?

4. Тўқсон икки тилли воҳа

Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг ўтган сессиясида Йўлбошчимиз Кармана тарихига алоҳида эътибор қаратди. Қосим Шайх мақбараси ҳам ана шу тарихнинг яхлит бир бўлагидир. Бу мақбара ҳақида турли ривоятлар бор. Оқсоқолларнинг айтишича, қизил қўшин Карманага жума номози пайти ҳужум қилган, аввал Қосим Шайх мақбараси гумбазини тўпдан ўққа тутган, сўнг саросимага тушган мўминларни қиличдан ўтказган...

Бугун таъмирланган, обод бир зиёратгоҳга айлантирилган бу масканда бўлганда аждодлар руҳи шод бўлиб, мана шу ерларда кезиб юргандир?! — деган ўйга борасан киши. Ҳолбуки, шу мақбара шўро замонида ташландиқ бир жойга айланган эди...

Яқинда вилоят халқ таълими бошқармаси Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда «Ўзбек тили ва умуминсоний қадриятлар» мавзуидаги республика семинар-кенгаши ўтказди. Бу анжуман она тилини эъзозловчиларнинг чинакам тўйига айланди. Унда мамлакатнинг турли вилоятларидан, пойтахтдан келган таниқли олимлар, тилшунослар, тил ва адабиёт ўқитувчилари иштирок этишди.

Амалий руҳда ўтган тил байрамининг эътиборга молик жиҳати шундаки, унинг иштирокчилари бир неча кун мобайнида Навоий ва Зарафшон шаҳарлари ҳамда Нурота, Қизилтепа, Конимех туманларидаги мактаблар, мактабгача ва мактабдан ташқари таълим муассасаларида бўлиб, Давлат тили ҳақидаги қонун ижроси, она тилини ўқитишга доир ишлар билан яқиндан танишишди, тажриба алмашишди.

«Ўзбек тили ва умуминсоний қадриятлар» мавзуидаги республика анжумани ҳар йили Давлат тили ҳақида қонун қабул қилинган куни Навоийда ўтказилиши ҳақида қарор қабул қилинди.

Навоийда тўқсон икки тилли миллат ва элат вакиллари истиқомат қилишади. Мактабларда олти тилда таълим берилади. Шуни кўздан қочирмасак, ўзбек тили ўқитувчиларига бу анжуман нечоғлик маърифий қувват бағишлашини тасаввур қилиш қийин эмас.

Қизилтепалик кекса ўқитувчи Шовкиддин Тиловов дунёнинг бирон-бир мамлакатида таълим тизимига эътибор Ўзбекистондаги каби эмас, дейди. Аслида ҳам шундай эмасми?

Истиқлолнинг дастлабки кунларидаёқ юксак маърифатли, ҳар қандай қийинчиликни енгишга қодир баркамол авлодгина Ўзбекистоннинг буюк келажагини ярата олишига алоҳида эътибор қаратилди. Шу мақсадда Йўлбошчимиз томонидан ишлаб чиқилган ва амалга оширилаётган таълим тизимидаги ислоҳотлар бугун дунёвий миқёсда эътироф этилмоқда, ўзининг самарасини бермоқда.

Буни Навоий вилояти мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Шу йилнинг ўзида Навоий шаҳрида қурилиш, Конимех ҳамда Карманада қишлоқ хўжалиги, Зарафшонда саноат коллежлари барпо этилди ва ишга туширилди. Уларда 2400 талаба таълим олмоқда. Бундан ташқари, янги ва янги лицейлар, лицей-интернатлар очилмоқда.

Бу замонавий илм масканларида ёшлар жаҳон андозаларига мос имкониятлар асосида таълим олмоқда.

Куни кеча Навоий, Зарафшон ва Учқудуқ шаҳарларида ишга туширилган «Интернет» тармоғи эса, табиийки, маърифатга ташна ёшларнинг дунёвий тасаввурини тўйинтиришга хизмат қилади.

Ҳа, навоийлик ёшлар катта авлод ўзлари учун яратаётган қулайликларни кўриб, миннатдор бўлса, ажаб эмас.

Ғаффор ҲОТАМОВ.

Бўлажак сайловларда кўплаб ёшларимиз илк бор овоз берадилар.

Мулоҳаза

ТАНЛАШ ҲУҚУҚИ БЕРИЛДИ

Олий Мажлис ҳамда маҳаллий Кенгашларга сайлов кунига ҳам саноқли кунлар қолди. Шунинг учун ҳам, бугунги кунда бутун республикамиз аҳолиси ана шу ўй билан яшаяпти, десак хато бўлмаса керак.

Мен ким учун овоз бераман? Беихтиёр савол кетидан яна бир савол уйғонади: Депутат ўзи қандай бўлмоғи керак?

Бу ҳақда кўп ўйладим. Охир-оқибат у — кенг қамровли билимга эга бўлган, халқ ва Ватан олдидаги бурчини чуқур англаган, фаол ва курашчан инсон бўлиши керак, деган хулосага келдим.

У зарур бўлса халқ ичида, биргаликда бақамти одимлай билиши керак. Лозим бўлиб қолганда эса оламшумул масалалар хусусида ҳам мушоҳада юрита олиш салоҳиятига эга бўлиши керак.

Энг асосийси у халқнинг дардини англай олсин. Унга қулоқ сола билсин. Шундагина ҳар қандай муаммо ўрнида ечимини топаверади.

Бу йилги сайловлар демократик тамойиллар асосида ўтаётган экан, депутатликка сайлайдиган кишиларимиз ана шу мезонга жавоб бера олиши зарур. Шундагина демократик ҳуқуқий жамият қуришдек олий мақсадимиз, албатта амалга ошади. Мамлакатимизни ривожланган давлатлар даражасига кўтара оламиз.

Н. БОТИРОВ,
Тошкент шаҳри.

ЯНГИ АСРДА ҚАНДАЙ ЯШАЙМИЗ?

Ҳозир кўча-кўйда, одамлар гавжум жойларда сайловга даъват этувчи шиорлар мўл. Кўпчилик уларнинг ёнидан бепарво ўтиб кетади. Сайлов ҳақидаги гурунгларга қулоқ тутаман. Гап халқ вакили бўлишга кимнинг маънавий ҳуқуқи борлиги ҳақида эмас, сайловларда кимнинг ютиб чиқиш эҳтимоли кўплиги ҳақида боради. Аслида, шу номзодларнинг қайси бири эртага мамлакат Парламентида халқнинг номидан гапиришга кўпроқ ҳақли? Бироқ бу саволни жуда кам эшитаман. Биз, оддий сайловчилар, ўз тақдиримизни кимнинг қўлига топширмоқчи эканимиз ҳақида ўйлаяпмизми? Эртанги ҳаётимиз сайламоқчи бўлган депутатларимизнинг виждонига, иқтидорига, улар қабул қиладиган қонунларга боғлиқ эканини тасаввур қиляпмизми? Мамлакатимизни, демакки, сизу бизни учинчи минг йилликка олиб ўтадиганлар кимлар бўлади, деган савол бугуннинг энг муҳим муаммоси эмасми?

Демократия ҳақида, биздаги сайловлар тўғрисидаги қонунларнинг адолатли экани, халқ, барибир, энг муносиб номзодларни танлаб олишига ишонч ҳақида кўп гапириш мумкин. Партиялардан депутатликка номзодлар кўрсатилгани, ташаббускорлар гуруҳи ўзига яқин ва маъқул вакилларни кўрсатгани бор гап. Ҳокимият органлари ҳам ўз номзодларини кўрсатди. Сайловолди тарғибот-ташвиқот ишлари авж паллага кирди, "сайлов машинаси" ишга тушди. Четдан қараган киши Ғарбдаги сайловлар билан биздаги сайловларнинг фарқини деярли сезмайди. Лекин...

Лекин шакл билан мазмун доим ҳам бир-бирига мос тушмайди. Биз сайловларнинг дунё тажрибасидан ўтган энг мақбул шаклини танлаганмиз. Бунга шубҳа йўқ. Бироқ сайловларнинг мазмуни фақат ўзимизгагина мос эканини-да унутмаслигимиз даркор.

Биз демократик жамият қурмоқдамиз. Бу йўлда ютуқларимиз кам эмас. Бироқ бизда демократик жамиятнинг устувор тамойиллари ҳали ҳаётимиз мазмунига, кундалик турмушимиз тарзига айланиб улгурмаган. Бинобарин, сайловни ҳам демократия дарсларидан бирига айлантириш лозим.

Ривожланган давлатларда сайловларда икки ё уч партия иштирок этади. Сайловчи партиялардан бирини танлайди. Партияларнинг ўзлари эса ҳокимиятни қўлга олгандан кейин мамлакатни қайси йўлдан бошлашни яхши тасаввур қилади. Уларда ҳокимият органларини бошқариш тажрибасига эга кадрлар етарли. Яъники, халқ — оддий сайловчи фақат мамлакат борадиган йўлни танлайди, бошқарув масаласида эса унинг боши оғримайди.

Демократия йўлига энди ўтаётган давлатларда эса сайловларда кўпроқ партия иштирок этади. Бу ҳам қонуният. Халқ энг муносиб номзодни кўпчилик ичидан танлаб олиши зарур. Ғарбдан фарқли ўлароқ, бундай давлатларда сайловчилар партия учун эмас, муайян номзод учун овоз беради. Биздаги сайловларда ҳам халқ кўпроқ номзодлар учун овоз беришга кўниккан. Чунки бизда ҳали ҳокимиятни ўз қўлига олгач, уни бемалол бошқариб кетиш салоҳиятига эга бўлган партиялар камроқ. Уларнинг кўпчилиги энди шаклланяпти. Бундай вазиятда мамлакатнинг эртанги куни қандай бўлади, деган саволнинг жавоби эса кўпроқ сайловчиларнинг ўзига боғлиқ. Бугун депутатликка номзоддан ҳам кўра, сайловчи кўпроқ ўйлайдиган замон.

Дастурхоним эртага ҳам тўкин бўладими, оилам кўча-кўйда эркин юрадими, болаларимнинг билим олишига янада яхшироқ шароит яратиладими, каби хавотирларнинг жавоби шу йил 5 декабрда Олий Мажлисга, маҳаллий Кенгашларга кимни депутат этиб сайлашимизга ҳам боғлиқ.

Ўзимиз, оиламиз, болаларимиз, қариндош-уруғларимиз, ёру дўстларимиз ҳақида ўйлаймиз ва бу табиий. Бироқ биз — фуқаролар — миллатимиз, мамлакатимиз ҳақида кенгроқ, теранроқ ўйлашни унутмаяпмизми? Эртага кимлар менинг номимдан қонунлар чиқаради ва уларнинг ижросини назорат қилади, деган саволларга жавоб беришимиз лозим бўлган кун — 5 декабргача жуда оз қолди. Танлаш, сайлаш имкониятидан тўғри фойдаланайлик, зеро, кейин додимизни худога айтсак ҳам, эшитмайди: сенга шундай имконият берган эдим, фойдаланмаган бўлсанг, айб кимда?

Хуллас, янги асрда қандай яшашимиз кўп жиҳатдан ўзимизга ҳам боғлиқ.

Мусулмон НАМОЗ,
ЎзА шарҳловчиси.

ДЎСТЛИК КЎПРИГИ

Жаҳон иқтисоди ва дипломатия университетида япон тили бўлимининг очилиш маросими бўлди. Бунга Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги самарали ривожланиб бораётган ҳамкорлик туфайли эришилди. Хусусан, мамлакатимизга беғараз ва инсонпарварлик ёрдами йўли билан Тошкент шаҳри, Андижон вилояти ва Қорақалпоғистон Республикасидаги педиатрия клиникалари ва туғруқхоналарни тиббий ускуналар билан жиҳозлаш учун молиявий ёрдам кўрсатилган эди. Қамчиқ довонини қайта таъмирлаш учун асбоб-ускуналарни етказиб бериш, Алишер Навоий театри ва Давлат санъат музейини зарур техник воситалар билан таъминлаш ва бошқа кўпгина лойиҳаларнинг амалга оширилишига кўмаклашилганди.

Ҳукуматлараро битимга мувофиқ, Япония ҳукумати Ўзбекистонда япон тилининг ўқитилишига кўмак беришга ҳисса қўшиш мақсадида Жаҳон иқтисоди ва дипломатия университетининг япон тили бўлимини аудио ва видео ускуналар билан жиҳозлаш учун Ўзбекистон Республикасига 39,8 миллион иенлик (тахминан 320 минг АҚШ долларига тенг) грантни тақдим этди.

Япон тили бўлимининг очилиши маросимида Ўзбекистон ташқи ишлар вазири, Жаҳон иқтисоди ва дипломатия университети ректори Абдулазиз Комилов ва Японияниинг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Киёко Накаяма нутқ сўзлаб, замонавий ускуналар талабаларга япон тилини ўзлаштиришда ёрдам беришига ва келажакда ушбу университет битирувчилари мамлакатларимиз ўртасидаги кўп томонлама алоқаларнинг янада ривожланиши учун ўз ҳиссаларини қўшишларига ишонч билдирдилар.

Айни пайтда Жаҳон иқтисоди ва дипломатия университетида 45 талаба япон тилини ўрганмоқда ва уларнинг бир қисми Японияда махсус амалиётни ўтаб қайтганлар. Шубҳасиз, Япония ҳукумати томонидан кўрсатилган техник ёрдам талабаларнинг «кун чиқар мамлакат» иқтисоди, сиёсати, тарихи ва маданиятини ўрганишлари учун ёрдам беради.

«Жаҳон» АА.

БУНИ САДОҚАТ ДЕЙДИЛАР...

Инсоният пайдо бўлибдики, жамиятда эркаклар билан баробар аёллар ҳам ўзига хос ўрин эгаллаб келганлар. Яъни, халқнинг буюклиги, юртнинг бутлиги унинг элпарвар, юртсевар аёлларига ҳам боғлиқ бўлган. Айниқса, садоқат борасида аёлларга, хусусан, Шарқ аёлларига тенг келадигани топилмаса керак.

Биз садоқат деганда кўпинча ёрга, ота-онага, оилага бўлган юксак туйғуни тушунамиз. Аммо бугунги ҳикоямиз касб-корга, иш жойига, корхонага бўлган садоқат ҳақида.

Бир пайтлар енгил саноат корхоналари ўртасида етакчилардан бири ҳисобланган Тошкент тикувчилик бирлашмасида 1995 йилдан бошлаб иш орқага кета бошлади. Бунинг сабаби маълум эди. Давлат буюртмаси учун ишлаган, ишлаб чиқарган маҳсулоти эса вазирлик томонидан «тарқатиб» чиқиладиган жамоа бозор иқтисодиёти талабларига дош бера олмай қолди. Аксарият хотин-қизлар ишлайдиган бу корхона фаолиятини янгидан изга солиш мақсадида мулк шакли ўзгартирилиб, унинг негизида «Паризод» акциядорлик жамияти ташкил этилди. Аммо корхона раҳбарлари янгича иш усулини ўзлаштира олмадилар. Натижада 1997 йилга келиб, корхона бутунлай банкрот ҳолатига келиб қолди. Туман, шаҳар ҳокимликлари, тармоқ раҳбарларининг боши қотиб турган бир пайтда биз ҳикоя қилмоқчи бўлган қаҳрамонлар майдонга чиқдилар.

— Вазият жуда мушкуллашиб қолганди, — дейди ўша кунларни эслаб «Паризод» масъулияти чекланган жамиятининг бош директори Дилбар Хўжаева. — Индамай тураверсак, корхонани бутунлай ёпиб, ўрнида бошқа бир ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳақида фикрлар пайдо бўла бошлади. Агар шундай қилинса, 20-25 йилдан бери ишлаб келаётган юзлаб аёлларимиз тақдири нима бўлади? Ўзи шундай ҳам иш орқага кетгач, кўплаб тикувчиларимиз ишдан бўшаб кетишганди. Корхонага ниҳоятда боғланиб қолган, қолаверса, бошқа соҳада ишлашни тасаввур ҳам қилолмайдиган энг яхши чеварларгина сараланиб қолишганди.

Тортиша-тортиша охири бир қарорга келдик. Корхона учга бўлинадиган бўлди. Жамоанинг 200 нафарга яқин аъзоси тикувчиликни давом эттиришга қарор қилдик. 1998 йилнинг феврал ойида бўлиб ўтган умумий йиғилишда мени директорликка сайлашди.

Бу пайтга келиб, корхонанинг жами қарзи 28 миллион сўмдан ортиб кетганди. Фақат иш ҳақининг ўзидан 3,5 миллион сўм қарз бор эди. Фабрикани сақлаб қолиш ташаббускорлари Гулнора Ғуломова (айни пайтда бош инженер), мутахассис ва цех бошлиқлари Шарифа Мамажонова, Тамара Маҳмудова, Дамира Абдусаматова ва бошқалар кеча-кундуз тиним билмадилар. 180 нафар қўли гул чевар улар атрофида жамул жам бўлди. Тегишли ташкилотлар, айниқса, Яккасарой тумани ҳокимияти аёлларни яқиндан қўллаб-қувватлади.

— Омборда йиғилиб қолган эски маҳсулотларни ўтказиш, янгидан буюртмачилар топиш, хомашё масаласини ҳал қилиш дастлаб жуда оғир кечди, — дейди бош инженер. — Лекин биз ҳам бўш келмадик. Айниқса, Дилбархон роса ярим йил ҳаловат нималигини билмадиёв... Мажлислар ҳам тўхтамади. Уларнинг аввалгиларидан фарқли томони шунда эдики, биз бу йиғилишларда қилинаётган ишлар ҳақида бир-биримизга ҳисобот берардик. Эртанги юмушлар режасини тузардик. Тикувчилар ҳол-аҳволини суриштириб, имкон даражасида ёрдам бериш йўл-йўриқларини қидирардик. Натижа ёмон бўлмади. Изланишлар ярим йил ичида ўз самарасини бера бошлади. Муқим буюртмачиларга ҳам эга бўлдик.

Жамоа олдида турган вазифа ҳақиқатан анча мушкул эди. Ишни бир маромда олиб бориш, одамларга ўз вақтида маош тўлаш баробарида мавжуд қарзлардан ҳам белгиланган муддатда қутулиш муаммоси кўндаланг турарди.

— Муҳими, одамларимизда «Эртага, албатта, яхши яшай бошлаймиз», деган тушунча ва умид пайдо бўлди, — дейди Дилбархон. — Акс ҳолда бирон-бир натижага эриша олмасдик. Тикувчиларимиз (уларнинг 90 нафари айни пайтда масъулияти чекланган жамиятимизнинг муассислари ҳам эдилар) энди корхонага ўзларининг ҳақиқий мулки сифатида қарай бошладилар. Ҳар дақиқа, ишлаб топилган ҳар бир сўм қадрланадиган бўлди.

Бу орада корхона раҳбарияти яхши ҳамкор топишга ҳам улгурди. Андижон шаҳридаги «Холис» савдо-сотиқ бирлашмаси билан ўзаро шартнома тузилди. Ушбу ҳужжатга асосан, «Холис» «Паризод» билан яқин шерикчилик қила бошлади. Маблағ ва хомашёдан мунтазам ёрдам бериш масъулиятини ўз зиммасига олди. Натижада «Паризод»нинг имкониятлари икки баробарга кўпайди.

Бугун ушбу корхонада 180 нафар ишчи-хизматчи фаолият кўрсатаётган бўлса, улардан 6-7 нафаригина эркаклар, холос. Агар салкам икки йил аввал у «синиш» ҳолатига келиб қолган бўлса, бугун мавжуд 2 та цехда тинимсиз маҳсулот ишлаб чиқарилаяпти. Мактаб ўқувчилари формасидан тортиб, турли касб эгалари учун махсус кийим-бошлар жаҳон андозалари даражасида тикилаяпти. Аллақачон қарздан қутулган жамоада эндиликда энг кам иш ҳақи 4 минг сўмни ташкил этади. Ўртача ойлик маош эса 10-14 минг сўм.

— Худога шукур, ўзимиздан ортиб, турли хайрия тадбирларида ҳам иштирок эта бошладик. Ҳозир цехларимизга кирсам, кўнглим яйраб кетади. Ҳар ҳолда бир йил олдинги манзара билан ҳозиргиси орасида ер билан осмонча фарқ бор, — дейди директор.

Ҳа, борни йўқ қилиш жуда осон. Аммо йўқдан бор қилиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Шу ўринда жорий йилнинг 8 март куни Юртбошимизнинг мамлакатимиз хотин-қизларига йўллаган табригидаги ушбу жумлалар беихтиёр ёдга тушади: «1999 йилни мамлакатимизда Аёллар йили деб эълон қилишдан мақсадимиз — аввало, хотин-қизлар ўз қадр-қимматини янада чуқурроқ ҳис этиши, ўзининг бой маънавий дунёсини, меҳрибонлик қудратини намоён қилиши, ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда, кундалик турмушимизда ўзига муносиб ўринни эгаллаб олишидир».

Биз Аёллар йилида кичик бир корхонада амалга оширилган катта ишларнинг бир қисминигина ҳикоя қилиб бердик. Аёллар нафақат оилада, балки ишлаб чиқаришда, ижтимоий-сиёсий турмушимизда тобора фаол иштирок этаётган, уларнинг жамиятимиздаги ўрни янада кенгайиб бораётган экан, бундан фақат қувонмоқ, фахрланмоқ керак. Чунки аёллари бахтли, саодатли, садоқатли юрт ҳамиша серфайз ва сербарака, турмуш эса гўзал бўлади.

Темур АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Газетанинг шу йил 8 октябр сонида «Ҳокимга учрашиб кетинг-а...» сарлавҳали таҳлилий мақола чоп этилганди. Унда Қашқадарё вилояти Касби туманидаги «Қашқадарё» жамоа-ширкат хўжалигида қишлоқ хўжалиги машиналари таъмирталаб ҳолда очиқ ҳавода сақланаётганлиги танқид қилинганди.

ЕТКАЗИЛГАН ЗАРАР АЙБДОРЛАРДАН УНДИРИБ ОЛИНДИ

«Халқ сўзи»га жавоб берадилар

Мазкур мақола юзасидан Касби туман ҳокими жаноб Н.Сариковдан жавоб мактуби олинди. Унда айтилишича, туман ҳокимлиги ушбу танқидий мақолада кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш ҳамда тегишли тадбирлар белгилаш мақсадида мутасадди ташкилотлар раҳбарлари ва мутахассислар иштирокида атрофлича ўрганиб чиқди.

«Қашқадарё» жамоа-ширкат хўжалигида баъзи қишлоқ хўжалиги техникалари очиқ ҳавода сақланганлиги, бунда қатор камчиликларга йўл қўйилганлиги сабабли, хўжалик бош муҳандиси Х.Рустамов, қишлоқ хўжалиги машиналари механиги С.Бойназаров, механик К.Набиевлар иши прокуратурага ўтказилди. Техникаларнинг нотўғри сақланиши оқибатида келтирилган 7510 сўм зарар улардан тўлиқ ундирилди.

Шунингдек, 4-ширкат марказида 104805 сўмлик техника очиқ ҳавода сақланиши оқибатида давлатга 1046 сўм зарар етказилганлиги аниқланиб, бу сумма жавобгар шахс А.Намозовдан ундирилди. «Қашқадарё» хўжалиги бош муҳандиси Х.Рустамовнинг ишида қолиш ёки қолмаслиги масаласини кўриб чиқиш хўжалик кенгашига топширилди.

Туман хўжаликлари раҳбарларига қишлоқ хўжалик техникаларини сақлашда йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан тегишли чоралар кўришлари топширилди. Бу борада етарли назорат ўрнатмаганликлари учун туман давлат техника назорати инспекцияси бошлиғи А. Боболов, туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси механизация бўлими бошлиғи Ш. Шариповлар огоҳлантирилдилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИНИНГ 7 ЙИЛЛИГИГА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

Халқаро молиявий оламда нуфузли нашр бўлган "Банкир" журналининг баҳосига кўра:

- **жаҳондаги энг йирик банкларнинг дастлабки минглиги гуруҳида 463-ўринн ва Осиёнинг энг йирик банклари орасида эса 67-ўринни эгаллайди.**
- **жаҳондаги энг ишончли 50 банк орасида етакчи ўринлардан бирини эгаллаб келмоқда.**

"Евромани" журнали Миллий банкка:

- **1998 йилда Ўзбекистоннинг энг яхши банки;**
- **1999 йилда эса умуман Марказий Осиёнинг энг яхши банки сертификатларини тақдим этди.**

Миллий банк ишониб топширилган омонат маблағларининг масъулиятини ҳис қилиб, замонавий халқаро банк маҳсулотларидан фойдаланиб, маблағларингизнинг ишончлилиги ва дахлсизлигини таъминлаб, қўйилмаларнинг даромадлилигини кўтариб,

ЖИСМОНИЙ ШАХСЛАР УЧУН БАНК ХИЗМАТИНИНГ БАРЧА ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ:

Жисмоний шахслар учун миллий валютадаги омонатлар:

Омонатнинг тури ва муддати	Ставка фоизи	Дастлабки энг кам бадал
Талаб қилиб олингунгача	1 йилда 12 фоиз	100 сўм
Шошилинч омонат (5 йил)	1 йилда 40 фоиз	1000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 1000 сўм.
Оқсоқол (1 йил)	1 йилда 25 фоиз	1000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 1000 сўм.
Меҳрибон она (1 йил)	1 йилда 25 фоиз	1000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 1000 сўм.
Тўёна (2 йил)	1 йилда 30 фоиз	3000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 3000 сўм.
Сарпо (3 йил)	1 йилда 31 фоиз	3000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 3000 сўм.
Таътил (3,6,9,12 ой)	1 ойда 2,5 фоиз	2000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 2000 сўм.
Нисо (3 ойга, агар омонат муддатида қайтариб олинмаса, яна 3 ойга автоматик равишда узайтирилади)	Суммага нисбатан 8 фоиз	2000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 2000 сўм.
Келажак (5 йил)	Ставка бўйича Марказий банк томонидан қайта молиялаш (36 фоиз)	1000 сўм, қўшимча бадал тўлови камида 500 сўм.

Байрам арафасида Ўзбекистоннинг барча аҳолиси учун
янги турдаги қисқа муддатли "2000" депозити жорий қилинади:

- депозит 1999 йилнинг 31 декабридан 2000 йилнинг 5 январигача бўлган муддатга очилади,
- депозитнинг энг кам миқдори 2000 сўм;
- депозитга бадал тўлови нақд пул ҳисобида ҳам, омонатчининг ўзи ёки унинг вакили томонидан пул ўтказиш йўли билан ҳам очилиши мумкин;
- депозит бўйича фоизли ставка 1 йилда 42 фоиз (ёки ойига 3,5 фоиз) ҳажмида белгиланади.

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг сўмли пластик карточкаси

- замонавий тўлов воситасидир.

— карточка эгалари учун бир йилга 35 фоизли (ҳар ойлик капиталлашув билан) устама тўловли омонат очилади,
— энг кам омонат миқдори — 150 сўм

Ўрта ва олий ўқув юртлари ўқитувчилари учун Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг сўмли пластик карточкалари 2000 йилнинг 1 январигача БЕПУЛ очилади.

Сўмли пластик карточкалар супермаркетларда, дўконларда, маиший хизмат корхоналарида тўлов воситаси сифатида қабул қилинади, шунингдек, банкнинг исталган бўлимида ва филиалларида, ҳисоб қаерда очилганлигидан қатъий назар, нақд сўмга айлантириб берилади.

ДЎКОНЛАРНИНГ НОМИ ВА МАНЗИЛИ

1.	"Панасоник" магазини, Тошкент ш.,. Навоий кўчаси, 14
2.	"Шарқ Мир" супермаркети, Тошкент ш., .Отатурк кўчаси,1
3.	"Алп-Жамол" супермаркети, Тошкент ш., М.К.Отатурк кўчаси, 21
4.	"Италфуд" супермаркети, Тошкент ш., Ал-Хоразмий кўчаси, 63
5.	"Голландмаркет" супермаркети, Тошкент ш., Тожик кўчаси, 1
6.	"Ал Машриқ" № 1магазини, Тошкент ш., У.Носир кўчаси, 43
7.	"Ал Машриқ" супермаркети, Тошкент ш., Ғ. Ғулом кўчаси, 3
8.	Магазин № 1, Тошкент ш., Олмазор кўчаси, 165 .
9.	Магазин № 7 Тошкент ш.,.Беруний кўчаси, 1
10.	Магазин № 8 Тошкент ш., У.Носир кўчаси, 144
11.	Магазин № 4, Тошкент ш., Юнусобод мавзеси., 14-даҳа
12.	Магазин № 5, Тошкент ш., «Қизил-Шарқ " мавзеси, 24
13.	Магазин № 6, Тошкент ш., ТТЗ-4 мавзеси,.2
14.	Магазин № 9, Тошкент ш., Қурилиш кўчаси, 9
15.	Магазин № 3, Тошкент ш., Фарҳод кўчаси. 1
16.	"Истиқлол" Сити супермаркети Тошкент ш., Буюк ипак йўли, 52
17.	Тошкент ш., Авиачипталарни банд қилиш ва сотиш комплекси, У.Носир кўчаси, 9

18.	Тошкент ш., Маҳаллий йўналишдаги аэропорт
19.	" Нозир" магазини Тошкент ш.,.Навоий кўчаси, 14
20.	" Зафар" супермаркети Тошкент ш., Амир Темир, 76
21.	" Рубин" магазини Тошкент ш.,.А.Темир, 1
22.	"Тошкент учқбоши" ресторани Тошкент ш.,.Лоҳутий кўчаси, 23
23.	"ARDUS" супермаркети Тошкент ш.,. Ю-обод т-ни, Марказ-4
24.	" Tashkent Plaza" супермаркети
25.	" Океан - Сиифуд" супермаркети
26.	" Океан - Сиифуд" ресторани
27.	"Зенит"магазини Нукус ш.,. Тўрткўл шоҳ кўчаси, 54
28.	" Маржон"магазини Нукус ш., Қорақалпоқистон кўчаси, 21
29.	"Инь - ян" магазини, Фарғона ш., М.Қосимов кўчаси, 43
30.	" Ҳамид" магазини, Фарғона ш., Навоий, 6
31.	" Фарҳод - А" дорихонаси, Фарғона ш., Мустақиллик кўчаси, 29 А.
32.	" Нилуфар - Ю" магазини Фарғона ш., У.Юсупов кўчаси, 5
33.	"Анд Наврўз" супермаркети Андижон ш., Мустақиллик кўчаси, 14
34.	"Анд Наврўз" -2 супермаркети, Андижон ш., Мустақиллик кўчаси, 14
35.	30-«Зарафшон савдо маркази» Зарафшон ш., 3-мр

Жисмоний шахслар учун хорижий валютадаги депозитлар:

Омонатнинг тури ва муддати	Ставка фоизи (йиллик)	Ҳисоб қолдиғи (АҚШ долларида)
Талаб қилиб олингунгача	фоизсиз	300 гача
	4,5 фоиз	300 дан 5000 гача
	4,75 фоиз	5000 дан 10000 гача
	5,0 фоиз	10000 дан ортиқ
Муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган шошилинч депозит	5,75 фоиз	300 дан 5000 гача
	6,0 фоиз	5000 дан 10000 гача
	6,25 фоиз	10000 дан ортиқ
Муддати 2 йилдан 3 йилгача бўлган шошилинч депозит	6,25 фоиз	300 дан 5000 гача
	6,5 фоиз	5000 дан 10000 гача
	6,75 фоиз	10000 дан ортиқ

Жисмоний шахслар учун хорижий валютадаги, депозитни кўрсатувчиларга тўланадиган депозит пул:

Омонатнинг тури ва муддати	Ставка фоизи (йиллик)	Ҳисоб қолдиғи (АҚШ долларида)
Талаб қилиб олингунгача	фоизсиз	300 гача
	4,0 фоиз	300 дан 5000 гача
	4,25 фоиз	5000 дан 10000 гача
	4,5 фоиз	10000 дан ортиқ
Муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган шошилинч депозит	5,25 фоиз	300 дан 5000 гача
	5,5 фоиз	5000 дан 10000 гача
	5,75 фоиз	10000 дан отиқ
Муддати 2 йилдан 3 йилгача бўлган шошилинч депозит	6,0 фоиз	300 дан 5000 гача
	6,25 фоиз	5000 дан 10000 гача
	6,5 фоиз	10000 дан ортиқ

"VISA Classic" ва "VISA Electron" пластик карточкалари:

— Пластик карточка 1 йил муддатга очилади;
— VISA карточкаларининг эгаларига ҳаётини 1 йил муддат билан бепул суғурта қилиш имкони берилади.

VISA карточкасини сиз Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг исталган бўлимидан олишингиз мумкин.

"American Express" йўл чеки энг оммабоп ишончли тўлов воситасидир

- "Американ экспресс" тўлов чеки нақд валюта ўрнини босади,
- миллионлаб дўконларда, меҳмонхоналарда ва ресторанларда сиз бевосита шу чек билан тўловни амалга оширишингиз мумкин,
- "Американ экспресс" чеки муддатсиз, уни чет элга навбатдаги сафарга чиқиш пайтигача сақлашингиз мумкин,
- бу чекларни харид қилишда унинг юқори чап бурчагига имзо чекасиз, уни нақд валютага алмаштиришда — пастки чап бурчагига имзо чекасиз ва ишончингиз комил бўлсинки, сизнинг пулингиздан бошқа ҳеч ким фойдалана олмайди.
- чекни нақд валютага алмаштиришда сиз энг самарали алмашув курсидан фойдаланишингиз мумкин,
- мабодо чекни йўқотиб қўйсангиз, 24 соат ичида Ер юзининг ҳар қандай жойида уни сизга бепул тиклаб беришади.

"АМЕРИКАН ЭКСПРЕСС" ЙЎЛ ЧЕКИ БУТУН ДУНЁДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Жисмоний шахсларга хорижий валюталарни сотиш ва сотиб олиш операциялари қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади.

Аҳоли, корхона ва ташкилотлар учун қимматбаҳо қоғозлар операциялари бўйича банк хизматининг "ЗАМОНАВИЙ МУЛКДОР" *номли янги тури*

Қимматбаҳо қоғозларни сотиб олиш ва сотиш тадбирлари Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг исталган бўлими ва филиалида амалга оширилади.

Хизматнинг бу янги тури қуйидаги имкониятларни беради:

- қимматбаҳо қоғозларни сотиб олиш ва сотиш операцияларида биржадан ташқари "ЭЛСИС-САВДО" электрон системаси ёрдамида эркин қатнашиш;
- қимматбаҳо қоғозларни сотиб олиш ва сотиш борасида йўл-йўриқлар олиш;
- биржадан ташқари савдодаги қимматбаҳо қоғозларнинг нархи тўғрисида тўла-тўкис маълумотга эга бўлиш.

- **БИЗ:**
  — қимматбаҳо қоғозлар муомаласини ўз вақтида ва сифатли расмийлаштиришни;
  — қимматбаҳо қоғозлар операциялари бўйича ҳисоб-китоблар дахлсиз ва ўз вақтида бажарилишини

КАФОЛАТЛАЙМИЗ.

"UZ AIG" компаниясининг бахтсиз ҳодисалардан якка тартибда ва оилавий суғурталар дастури бўйича Сизга ва оилангизга оғир дамларда ёрдам берадиган суғурта васиқасини расмийлаштириш ва олиш. Ўзингизга қулай бўлиши учун Сиз ҳеч қандай тиббий гувоҳномасиз дарҳол суғурта бадалини тўлашингиз ва суғурта васиқасини олишингиз мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ — БУ, МАБЛАҒИНГИЗДАН КЕЛАДИГАН ФОЙДА ВА УНИНГ САҚЛАНИШИНИНГ КАФОЛАТИДИР

Сиз кўп вақт йўқотмасдан таклиф қилинган хизмат турларидан бири ёки бу хизматнинг барча туридан фойдаланишингиз, шунингдек, ўз омонатингизни бошқа маҳсулотларга алмаштиришингиз мумкин. Бунинг учун Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкидан йўл-йўриқлар олсангиз, бас.

Қўшимча саволларингизга: (998 71) 137-62-83, 137-62-80, 137-59-42 телефонлари орқали ёки Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг исталган бўлими ва филиалидан жавоб олишингиз мумкин.

2301

Мардлар қўриқлайди Ватанни

ҚАСАМЁДГА СОДИҚМИЗ

Йигитлик фаслининг энг ширин дамларидан бири аскарлик. Дастлабки ҳаёт имтиҳонидан ҳам ҳарбий хизматда ўтилади, десак муболаға бўлмас. Ҳаммамиз ҳам бу даврни бошдан кечирганмиз. Ҳозирда ҳам дўстлар билан елкама-елка туриб сафда шаҳдам қадам ташлашни, ўнг кафтимизни чаккамиз тепасига қўйиб, топшириқни аъло даражада бажарганимиз ҳақида командиримизга ахборот беришни қумсаган вақтларимиз бўлади. Бугун ҳам Ватанимизнинг заҳирадаги ҳимоячиси эканлигимизни чин дилдан ҳис этамиз. Айни дамда онамиз бирор иш буюрганда «Хўп бўлади, ўртоқ... Ойижон» деган пайтларимиз йўқ эмас.

Буларнинг бари, албатта, армиянинг ўзига хос ҳаёт мактаби, синов даври, кўксимиздаги ватанпарварлик туйғуларининг янада жўш уришидан далолат беради. Айниқса, йигит кишининг умрида бир марта бўладиган қасамёд қабул қилиш маросимини олинг. Танангизни ғоз тутган ҳолда халқингизга, Президентингизга доимо содиқ бўлишга қатъий сўз берасиз. Ҳарбий қасамёд ҳақида бежиз сўз очмадик. Ҳозирда деярли барча ҳарбий бўлимларимизда ёш аскарларнинг қасамёд қабул қилиш маросими тантанали равишда бўлиб ўтаётир. Жумладан, Ш. Чиналиев сардорлик қилаётган ҳарбий бўлинма ҳам ана шундай тадбир ўтказилди.

- Ушбу байрамни кўтаринки руҳда ўтказиш, аскарларнинг бир умр эсида қолиши учун катта тайёргарлик кўрилди, ўғилларининг қувончига шерик бўлиши учун ота-оналар таклиф этилди, — дейди офицер Турғун Холиқов.

Шахсий таркиб бир чизиққа саф тортди. Жангавор байроғи олиб кирилди. Ёш аскарлар Ватанимизнинг муносиб посбони бўлишга, юрт ҳимояси учун зарур бўлса жонларини ҳам беришга бирма-бир қасамёд қилдилар. Энг асосийси, уларнинг Ватан олдидаги бурчларини чин дилдан ҳис қилаётганлиги ҳар бирининг юз-кўзидан билиниб турарди.

Маросимда сўз олган ота-оналарнинг қувонч кўз ёшларини кўриб, юртимиз дахлсизлиги учун қалқон бўладиган фарзандларни тарбиялаб вояга етказиш улуғ бахт эканлигига амин бўласиз. Тадбир сўнгида аскарларга ўзбекона байрам палови тортилди, санъаткорлар ижросида концерт дастури намойиш этилди.

Озод БЕК,
Н. МУҲАММАДЖОНОВ
(суратлар)
«Халқ сўзи» мухбирлари.

ЖАҲОНДА ИККИНЧИ

1992 йилдан бошлаб мустақил мамлакатимиз шаҳматчилари энг юксак анжуманларда қатнашибгина қолмай муваффақиятлари билан жаҳонда Ўзбекистон дея аталмиш шаҳмат мамлакати борлигини намойиш этмоқдалар. Ана шундай кўриклардан бири – 20 ёшгача бўлган ўсмирлар ўртасида навбатдаги жаҳон биринчилиги Ереванда ўтказилиб, унда иқтидорли гроссмейстеримиз Рустам Қосимжонов кичик чемпионат деб аталувчи бу кўрикда вице-чемпионликка кўтарилгани оламшумул воқеадир.

ВАКИЛЛАРИМИЗ – ОСИЁ ЧЕМПИОНИ

Чорак асрдирки, қитъа биринчилиги учун ҳам шахсий, ҳам командалараро биринчиликлар ўтказиб келинмоқда. Биз уларда қатнаша бошлаганимизга эса етти йилча бўлди. Натижалар чакки эмас: чунончи ўтган йилги шахсий биринчиликда халқаро гроссмейстеримиз Рустам Қосимжонов Осиё чемпиони деган юксак унвон соҳиби бўлган эди. 1993 йилги командалараро биринчиликда иккинчи, 1995 йили учинчи, икки йилда яна иккинчи бўлган бўлсак, яқинда Хитойда якунланган навбатдаги қитъа биринчилиги ўзбекистонликларнинг зафари билан нишонланди. 24 мамлакатдан келган шаҳматчилар тўққиз турда швейцарча усулда баҳс юритдилар. Биринчи ва иккинчи тахтада дона сурган халқаро гроссмейстерлар Александр Ненашев билан Сайдали Йўлдошев 9 имкониятдан 6 тадан очко жамғариб, ғалабага катта улуш қўшди.

Учинчи тахтада ўйнаган самарқандлик халқаро мастер Тоҳир Воҳидов олти имкониятдан 2,5, тўртинчи тахтада самарқандлик халқаро мастер Марат Жумаев ўнтадан 5,5 ва заҳирадаги ўйинчи Дмитрий Қаюмов учтадан 3 очко келтирди. Командамиз жами 36 имкониятдан 23 очко жамғарди. Мусобақа низомига кўра терма жамоамиз ҳар тўрт йилда ўтказиладиган жаҳон команда биринчилигига ягона йўлланмани қўлга киритди. Бу нуфузли биринчилик келаси йили Ереванда ўтказилади.

Кўриниб турибдики, мамлакатимизни дунёга танитаётган спортчиларимиз сафида шаҳматчиларимизнинг ўрни ҳам беқиёсдир. Айни чоғда улар ФИДЕнинг 75 йиллик юбилейини ҳам ёруғ юз билан қарши олмоқдалар. Яна бир янгилик! Халқаро Олимпия Қўмитаси ФИДЕни ҳам аъзоликка қабул қилди. Бинобарин, 2004 йилдан бошлаб Олимпия программасида шаҳмат мусобақалари ҳам ўтказила бошлайди.

ЁШЛАРИМИЗ ИСПАНИЯДА

Айни кунларда Испанияда 10, 12, 14 ва 16 ёшгача бўлган ўсмир ва қизлар ўртасида жаҳон биринчилиги давом этмоқда. Наманганлик Баҳодир Холмирзаев билан Ольга Сон, жиззахлик Юлдуз Ҳамроқулова, самарқандлик Жўрабек, Шаҳноза Ҳамроқуловлар ва бошқалар республикамиз номидан катак тахталарда тенгдошлари билан баҳс юритмоқда.

Мамажон МУҲИДДИНОВ,
Ўзбекистон шаҳмат федерациясининг вице-президенти.

БУ АЖИБ ДУНЁ

РЕКОРД ЯНГИЛАНДИ

Испаниянинг Бривеск шаҳри фуқароси, касби ғишт терувчи Луис Диас 45 дақиқаю, 37 сонияда 1050 дона ғишт терди, унга икки тонна қум ва ярим тонна цемент ишлатилди. Гиннеснинг «Рекордлар китоби»га ёзилган аввалги рекорд (747 та ғишт терган) инглиз Тони Грегорига мансубдир.

ЖИЛОВЛАНГАН ТУЯҚУШЛАР

Австралиялик Фред Маркин ўз фермасида туяқушларни боқади. Унинг подаси 85 бошдан иборат.

Ҳозир Австралиядаги айрим шаҳарларда туяқушлардан иборат транспорт воситалари пайдо бўлмоқда. Қушларни жиловлаб улардан от ўрнида фойдаланишмоқда. Туяқушлар етарли даражада кучли ва чидамли бўлганликлари учун ҳам уларни араваларга қўшиш мумкин.

АКУШЕР-ГИНЕКОЛОГЛАР АНЖУМАНИ

Тошкентда Республика акушер-гинекологларининг бешинчи съезди бўлиб ўтди. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Акушерлик ва гинекология илмий-текшириш институтининг 25 йиллигига бағишлаб ўтказган мазкур анжуманда Япония, Белорусия, Қозоғистон, Россия ва Қирғизистондан соҳа олимлари ва мутахассислар, шифокорлар иштирок этди.

Анжуман қатнашчилари акушерлик ва гинекология фанининг истиқболлари, шунингдек, акушерлик ва гинекология соҳасидаги янгиликлар: гестозлар, ҳомиладорлик ва экстрагенитал патология, жарроҳлик гинекологиясида эндоскопик амалиётлар, қиз болалар гинекологияси каби масалаларни муҳокама қилдилар.

О.НОРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

820 КГ. ОҒУ УШЛАНДИ

Сурхондарё вилояти божхона бошқармасига қарашли «Сариосиё» божхона масканида божхоначилар ва миллий хавфсизлик хизмати ходимлари ҳамкорликда Тожикистон Республикасидан Ўзбекистон Республикаси орқали Россия Федерациясига кетаётган «КАМАЗ» русумли автомашинани тўхтатишди. Унинг юкхонасидаги 18 тонна юк божхона назоратидан ўтказилганда, лимонлар орасига яширилган 402 кг.дан ортиқ наркотик модда борлиги маълум бўлди. Шундан сўнг эса прицепнинг кузов қисми полига махсус яширин жой қилингани ҳам аниқланди. У ерга ҳам 418 кг.га яқин «Героин», «Опиум», «Гашиш» каби гиёҳванд моддалар яширилган экан. Тожикистон Республикасининг фуқаролари бўлмиш ҳайдовчи ва икки нафар юк кузатувчиси ушбу 820 кг.дан кўпроқ бўлган ажал уруғини жуда катта маблағ эвазига кўзланган манзилга элтиб беришга рози бўлганлар. Айни пайтда ушбу иш юзасидан жиноий иш қўзғатилиб, тергов олиб борилмоқда.

А. ТИЛОВОВ,
А. БОБОҚУЛОВ.

Котибиятга [illegible]

WWW.CER.UZ
Экономическое обозрение

РЕЗЮМЕ

Номи: "Экономическое Обозрение" (Иқтисодий ахборотнома) журнали

Икки йил мобайнида нашр этилмоқда

Мақсади: Фуқароларнинг иқтисодий саводхонлигини ошириш ва илғор ислоҳот ўтказиш йўлида мамлакатимизнинг олға силжишига ёрдам бериш

Маълумот тури: Ижтимоий иқтисодий мавзудаги материалларни нашр этиш

Полиграфия: Финляндия

Фарқли белгилари: Мазмундорлиги ва безагининг жозибадорлиги

Бетакрор лойиҳалар:
- "Ўздунробита" қўшма корхонасининг уяли алоқа абонентлари журнал билан бепул таъминланадилар
- "РадиоПейдж" қўшма корхонаси билан ўзаро информацион ҳамкорлик
- "Сезам" радиоси билан ўзаро информацион ҳамкорлик
- Навоий тоғ металлургия комбинати фаолиятини ёритиш

2000 йилда мавзулар кўлами:

АХБОРОТЛАР
- Рангли металлар жаҳон бозорида
- Уй-жой бозори
- Медицина соҳасида хизмат кўрсатиш бозори
- Internet провайдерлари

ИЛМИЙ МАҚОЛАЛАР
- Иқтисодий ислоҳот ўтказиш ва иқтисодий сиёсатни амалга оширишнинг жаҳон тажрибаси
- Ўзбекистонни иқтисодий ривожлантиришга оид долзарб масалалар
- Бизнес муаммолари ва уларнинг ечими

Ўзига хос сифатлари: Ахборотнинг ишончлилиги, иқтисодий ҳодисаларнинг юқори профессионал таҳлили, ҳал қилиниши керак бўлган муаммоли масалаларга конструктив ёндошиш

Таклиф шартлари: Йиллик обуна (6та сони)
1020 сўм + етказиб бериш ҳақи – хусусий шахслар учун;
1560 сўм + етказиб бериш ҳақи – юридик шахслар учун;

Обуна индекслари: Якка тартибдаги обуначилар учун – 957
Муассаса ва ташкилотлар учун – 958

Телефонлар: (998712) 670605, 679313
Факс: (998712) 670564
Интернет: www.cer.uz/review/ **email:** administrator@cer.uz
Манзилгоҳ: Иқтисодий тадқиқотлар маркази, Буюк Ипак Йўли, 54, Тошкент-700137, Ўзбекистон.

2308

«MAVJ» Ўзбек-инглиз қўшма корхонаси

Парранда, қўй, мол,
ДЕНГИЗ ҚИСҚИЧБАҚАСИ ГЎШТИДАН ЛАПША-ШЎРВА.
Таъбингиз ва мейлингизга қараб зиравор солинади.
Атиги 2 дақиқада
DANDY
Бир зумда ва мазали.
Quickly and Tasty
Тел: 672677,
факс: 685767.
DANDY
2208

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи Ўрта Осиёда ягона қўшма корхона

"Лок колор синтез"

ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ЗАВОДИ

УНИВЕРСАЛ ЭМАЛЛАРНИ,
ЙЎЛ БЕЛГИЛАРИ УЧУН БЎЁҚЛАРНИ,
ПАРКЕТ УЧУН РАНГСИЗ ЛОК (ПФ 283 га ўхшаш),
ШПАТЛЁВКА, ГРУНТОВКА ВА
УНИВЕРСАЛ ЭМУЛЬСИЯ ЕЛИМИНИ
(ПВА га ўхшаш) ТАКЛИФ ЭТАДИ.

КЕНГ ЁЙИЛГАН РАНГЛИ ГАММА!

СОТИБ ОЛАМИЗ: 0,25x712x820 ўлчамли ЭЖК, ГЖК ОҚ ТУНУКАЛАРИ.

Манзилимиз: Тошкент, Фарғона йўли, 35. Тел.: (371) 191-44-46, 191-47-41. Факс: (371) 191-74-63.

Ш@111

Авто-устахона хизматлари

БМКОКБнинг Тошкентдаги ваколатхонаси зарур жиҳозлар ва иморатлар билан таъминланган ҳудудни БМТ автотранспортига (4 та автомобиль) техник хизмат кўрсатиш учун изламоқда.

Қуйидагилар талаб қилинади:
- усти ёпиқ автомобиль тузатиш бокси
- авто ёнилғи қуйиш тармоғи
- майда ремонт учун мўлжалланган механик (слесар/токар) цехи
- хорижий автомобилларга (Ниссан Патрол) техник хизмат кўрсатиш тажрибасига эга бўлган механик.

Устахона ижараси ва хизмат кўрсатиш шартлари келишилади.

Таклифлар 30 ноябр 1999 йилгача қабул қилинади.

Таклифларни 120-68-91 факси бўйича ёки Ваколатхонага қуйидаги адрес бўйича юбориш мумкин:

700090, Тошкент шаҳри, Маҳмуд Торобий кўчаси, 14-уй.

2306

Андижон вилоятида жойлашган «Газмол-АНД» ҳиссадорлик жамияти томонидан фуқаро Ш. Ҳамдамов номига берилган ААА серияли 062777 рақамли, ҳисоб-маълумотномалари номаълум сабабларга кўра йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси маъмурияти ва бадиий жамоаси «Адабиёт ва радиотеатр» Бош муҳарририятининг катта муҳаррири Вафо Файзуллоға укаси **Қурбон ФАЙЗУЛЛАЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзтелерадиокомпанияси жамоаси Республика радиосининг диктори Туҳфахон Аҳмедовага турмуш ўртоғи **Нажмиддин АҲМЕДОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республика Фан ва техника давлат комитети сектор бошлиғи Х. В. Нуриддиновага онаси Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ўқитувчи **Холида ҚОСИМОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон ФА Сейсмология институти жамоаси География бўлими илмий маслаҳатчиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор З. М. Акромовга фарзанди **Темур АКРОМОВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги жамоаси Молия вазирлигининг назорат-тафтиш бош бошқармасининг масъул ходими Муртозо Облоевга оталари **Сано ОБЛОЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Нефть ва газ конлари геологияси ҳамда қидируви илмгоҳининг жамоаси илмгоҳнинг собиқ катта илмий ходими, геология-минералогия фанлари номзоди **Бекмирза АБДУЛЛАЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Миллий реабилитация маркази жамоаси марказ маслаҳатчиси Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор Мирзабек Дўстмуродовга рафиқаси **ИНОБАТ аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
А. ЖАББОРОВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. ПАК,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:

Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0911, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Г. ЙЎЛДОШЕВА.
Навбатчи — А. ЖЎРАЕВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 22.50
1 2 3 4 5 6